

Dosarul nr. 2r-514/2019

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: I. Secrieru)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Muruianu, I. Cotruță, N. Budăi)

D E C I Z I E

16 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Aculina Talpă,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe
Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” împotriva Aculinei Talpă cu privire la încasarea
datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
restituită cererea de apel depusă de Aculina Talpă,

c o n s t a t ă :

La 04 decembrie 2018 SA „Apă-Canal Chișinău” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Aculinei Talpă cu privire la încasarea datoriei în mărime de
17751, 46 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 532, 54 de lei.

Prin hotărârea din 20 martie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani
acțiunea a fost admisă și a fost încasat de la Aculina Talpă în beneficiul SA „Apă-
Canal Chișinău” datoria în sumă de 17751, 46 de lei și cheltuieli de judecată în
mărime de 532, 54 de lei.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 09 aprilie 2019, Aculina Talpă
a depus cerere de apel și a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii din 20 martie
2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani cu emiterea unei noi hotărâri de
admitere parțială a acțiunii și încasării sumei de 4109, 76 de lei.

Prin încheierea din 18 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii
de apel depusă de Aculina Talpă, fiindu-i acordat apelantei un termen până la 30 mai
2019, ora 09:45 pentru prezentarea apelului motivat cu înscrisurile prevăzute de lege
și prezentarea bonului de plată a taxei de stat în sumă de 306, 93 de lei, totodată,
apelanta a fost preîntâmpinată că dacă nu va îndeplini în termen cerințele instanței,
cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul
declarat de Aculina Talpă, împotriva hotărârii din 20 martie 2019 a Judecătoriai
Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile
instanței de apel expuse în încheierea din 18 mai 2019.

La 12 iunie 2019, Aculina Talpă a declarat recurs împotriva încheierii din 30
mai 2019 a Curții de Apel Chișinău și a solicitat admiterea acestuia, casarea
încheierii recurate cu emiterea unei noi încheieri privind acordarea unui termen
rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor menționate în încheierea din 18 mai 2019.

În motivarea recursului a invocat că consideră încheierea instanței de apel pasibilă casării, deoarece încheierea din 18 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău nu a ajuns la destinație și nu a fost recepționată de ea, nu cunoaște nici cauza de ce plicul poștal a fost restituit instanței de apel cu mențiunea „plecat”, or, ea nu a fost plecată nicăieri, locuind pe aceeași adresă indicată, și nici nu a fost înștiințată de către nimeni despre necesitatea recepționării corespondenței vizate.

Mai mult, termenul acordat de instanța de apel și anume de 12 zile (18 mai 2019 -30 mai 2019) este un termen foarte mic, or, instanța urma să acorde un termen de minimum 15 zile din momentul recepționării încheierii.

A considerat că prin încheierea recurată îi este îngădit accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, protejate de Constituția Republicii Moldova și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 30 mai 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copieii încheierii prin scrisoare de însoțire din 06 iunie 2019 (f.d. 83).

Astfel, recursul declarat la 12 iunie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Astfel, actele cauzei atestă că la 04 decembrie 2018 SA „Apă-Canal Chișinău” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Aculinei Talpă cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanță prin hotărârea din 20 martie 2019 a admis acțiunea și a încasat de la Aculina Talpă în beneficiul SA „Apă-Canal Chișinău” datoria în mărime de 17751, 46 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 532, 54 de lei.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei, la 09 aprilie 2019, Aculina Talpă a depus cerere de apel și a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii din 20 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă parțial cu încasarea sumei de 4109, 76 de lei.

Prin încheierea din 18 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantei un termen până la 30 mai 2019, ora 09:45 pentru prezentarea apelului motivat cu înscrisurile prevăzute de lege și prezentarea bonului de plată a taxei de stat în sumă de 306, 93 de lei, totodată, apelanta a fost preîntâmpinată că dacă nu va îndeplini în termen cerințele instanței, cererea de apel va fi restituită.

Urmare a neîndeplinirii în termen a indicațiilor din încheierea 18 mai 2019, prin încheierea din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat

de Aculina Talpă, împotriva hotărârii din 20 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementau acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit.d), (1¹), alin. (4) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Art. 369, alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă, stabilește că, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel a Aculinei Talpă, în cazul în care aceasta nu s-a conformat dispozițiilor încheierii din 18 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău și nu a prezentat apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat, în termenul stabilit.

Așadar, actele cauzei cert denotă că încheierea din 18 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată Aculinei Talpă prin scrisoarea din 20 mai 2019 la adresa indicată de ultima în cererea de apel nemotivată - mun. XXXXX (f.d.75), însă plicul poștal a fost restituit instanței cu mențiunea „Plecat” (f.d.76).

Totodată, instanța de recurs reține că încheierea din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Aculina Talpă a fost expediată pe aceeași adresă – mun. XXXXX, fiind recepționată de către ultima, fapt confirmat de Aculina Talpă în cererea de recurs. Mai mult, Aculina Talpă la 12 iunie 2019 a depus cererea de recurs tot de pe adresa - mun. XXXXX (f.d.85).

Or, în cazul dat rezultă incontenstabil că recurenta nu a fost plecată, ci nu a recepționat încheierea, fapt confirmat de ea însăși în cererea de recurs, și anume că nu a fost plecată nicăieri.

Respectiv, nu poate fi reținut argumentul recurenteii precum că încheierea din 18 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău nu a fost recepționată de ea, nu cunoaște nici cauza de ce plicul poștal a fost restituit instanței de apel cu mențiunea „plecat”, or, ea nu a fost înștiințată de către nimeni despre necesitatea recepționării corespondenței vizate, deoarece copia încheierii din 18 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău nu a fost recepționată de către Aculina Talpă din motive ce nu depind de voința instanței, or, instanța și-a îndeplinit obligațiile procesuale și a expediat în adresa recurenteii/apelantei copia încheierii, doar că Aculina Tală nu a depus diligența de a se prezenta la oficiul poștal pentru a primi corespondența.

Reieșind din cele relatate, Colegiul atestă că cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat urmau a fi prezentate până la 30 mai 2019, ora 09:45, iar, Aculina Talpă, nu s-a conformat indicațiilor instanței și nu a prezentat în termenul stabilit apelul motivat și dovada achitării taxei de stat.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art.111 alin.(3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, stabilește că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Drept urmare, instanța de apel corect prin încheierea din 30 mai 2019 a restituit cererea de apel depusă de Aculina Talpă, deoarece, ultima nu a prezenta până la 30 mai 2019, ora, 09:45 apelul motivat și dovada achitării taxei de stat.

Urmează a fi respins și raționamentul recurentei Aculina Talpă referitor la faptul că prin încheierea din 30 mai 2019 i-a fost îngădit accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, deoarece CtEDO, în jurisprudența sa, promovează cu consecvență, cu titlu de principiu, obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

Totuși, dreptul la o instanță nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului.

În acest context, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 § 1 al Convenției, decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Conform practicii CtEDO restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea cauza Malahov c. Moldovei, hotărârea din 07 iunie 2007).

Subsidiar, instanța de recurs constată că apelanta a fost obligată să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunii sale, având în vedere faptul că cadrul legal, la acest compartiment, este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

În această ordine de idei, Colegiul reține că instanța de apel a respectat dispozițiile art. 369, alin. (1), lit. a) în coroborare cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă, iar alegațiile recurente precum că încheierea instanței de apel din

30 mai 2019 este neîntemeiată, nu pot fi reținute, reieșind din raționamentele descrise supra.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a emis încheierea din 30 mai 2019, în cazul în care apelanta nu și-a exercitat în volum deplin drepturile procedurale și nu a depus cererea de apel motivată și nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat în termenul stabilit de instanță, iar în consecință instanța de apel a curmat în mod legal orice abuz din partea acestuia.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a releva și prevederile art. 10 Cod de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Aculina Talpă.

Se menține încheierea din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” împotriva Aculinei Talpă cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat